

Handlingsprogram Regional plan for landbruk 2018-2030

Forkortelser:

NFK	Nordland fylkeskommune	NU	Nord universitet
FM	Fylkesmannen	SNF	Skognæringsforum
IN	Innovasjon Norge	NLR	Norsk Landbruksrådgiving
NB	Nordland Bondelag	IPT	Inn på tunet
NBS	Nordland bonde- og småbrukerlag	NF	Nordlandsforskning
NIBIO	Norsk institutt for bioøkonomisk forskning		

<i>Landbruk som næring</i>							
NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartnere	Mål	Strategi	2019	2020-2022
1	Utvikle naturbruksskolene til kompetansesenter for framtidens landbruk (skogbruk og jordbruk). Tilby gårdbrukere nødvendig kunnskap i form av kurs og seminar ved skolene.	NFK	NB, NBS, SNF, Landbrukssamvirket, Arbeidstilsynet	1, 2	1	X	X
2	Mosjøen videregående skole, avd. Marka – utvikle skolen som kompetansesenter med utgangspunkt i skolens sterke posisjon innen lokalmat. Gårdsturisme som næring kan også være aktuelt som fagområde.	NFK	NB, NBS, Landbrukssamvirket	1, 2	1	X	X
3	Sortland videregående skole, avd. Kleiva – utvikle skolen som kompetansesenter med utgangspunkt i regionens fortrinn innen utmarksnæringer og marine næringer.	NFK	NLR, landbruksnæringa og marine næringer i regionen	1, 2	1		X
4	Se på muligheten for å etablere fagskoletilbud, med tilbud som lokalmat og opplevelser, og bedriftskompetanse	NFK	FoU, foretakene	1, 2	1, 3		X
5	Videreføre voksenalgronomen	NFK	Faglagene	1, 2	1	X	X
6	Fortsatt legge til rette for møteplasser mellom landbruksnæringa, forvaltning og forskningsinstitusjoner i fylket	FM	FoU-inst., NFK, faglagene, NLR, Landbrukssamvirket	2, 3	1	X	X
7	Etablere bransjenettverk	IN	Faglag, NLR, NIBIO, NF, NU,	2	1, 2, 3	X	X

			Landbrukssamvirke				
8	Etablere Arena-prosjekt eller andre klynger for (store) melkebruk	IN	Foretakene	2, 4	1, 3		X
9	Etablere klynger som gode arenaer for erfaringsutveksling og innovasjon	FM	Faglag, NLR, NIBIO, NF, NU, NFK, Landbrukssamvirke	2	1, 2, 3	X	X
10	Gi tilbud om FRAM-agro og FRAM for bygdenæringer til aktuelle gårdbrukere i Nordland	IN	Foretakene	2	1	X	X
11	Etablere samarbeidsfora for landbruksforetak som driver videreforedling av kjøtt i fylket	FM	NFK, foretakene	1, 2	1		X
12	Få utarbeidet en nettverksanalyse for små og mellomstore bruk for å sikre innovasjon i landbruket	NFK, FM	NB, NBS	2	1	X	
13	Arbeide for å etablere en mentorordning for å hjelpe bønder i etableringsfasen. Vurdere besøksordning for tradisjonelt landruk.	NB	Foretakene, NBS	2	1		X
14	Utvikle en målrettet satsing for å imøtekomme næringas behov for kompetanseheving og kunnskap	FM	NFK, faglagene	2	1		X
15	Bidra til utvikling av arktisk landbruk	FM	Faglagene, Nordnorsk landbruksråd m.fl.	2	1, 2	X	X
16	Satse på kompetansehevende tiltak innenfor matproduksjon, agronomi og driftsøkonomi. Fokus på grovfôr dyrking og produksjon av kjøtt, melk, potet, grønnsaker og bær.	NLR	Landbrukssamvirket, NB, NBS	1, 2	1		X
17	Øke produksjonen av potet, grønnsaker og bær i fylket. Mobilisere flere produsenter/ta vare på eksisterende produsenter som vi har i dag.	FM ,NLR	Faglagene	1, 4	1		X
18	Arbeide for å få etablert flere småskala slakteri/gårdsslakteri og samarbeid med disse. Utrede muligheten for å etablere mobile slakterier i fylket.	FM	Foretakene, IN	1, 2	2, 3	X	X
19	Arbeide for at det etableres flere tilbydere på opplevelsesproduksjon innenfor lokalmat og reiseliv og at eksisterende tilbydere videreutvikler sine opplevelsesprodukter	FM	IN, kommuner og faglag.	2	2, 3	X	X
20	Mobilisere til økt etablering av bygdeservicetjenester	NB	Foretakene, NBS	2	3		X
21	Igangsette skogpådriver i aktuelle regioner	SNF	Kommunene	2	1	X	X
22	Se på muligheten for revitalisering og drift av gårdssager og	SNF	Foretakene	2, 4	2		X

etablering av sagbruk.						
------------------------	--	--	--	--	--	--

<i>Landbruk og samfunn</i>							
NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeidsparter	Mål	Strategi	2019	2020-2022
1	Etablere et blågrønt innovasjonssenter i Nordland	NU	NFK, FM, NIBIO, SNF, Algenettverk, Forskningsrådet, NF,	2, 4	1, 5	X	
2	Utvikle og utprøve ulike former for bioenergi som utnytter råvareressurser fra blågrønn sektor (en kombinasjon av husdyrgjødsel, våtorganisk avfall og restråstoffer fra fiskeri- og oppdrettsnæring)	NIBIO	FoU-aktører, renovasjonsselskap, industriaktører m.fl.	4	5	X	X
3	Se på muligheten for å etablere et biogassanlegg i fylket, som kan bidra til en mer miljøvennlig samferdsel	NFK	FoU-aktører, IN, FM, renovasjonsselskap, industriaktører m.fl.	4	5		X
4	Arbeide for å etablere flere gårdsvarmeanlegg og varmesalganlegg for bioenergi på gårdene	IN	Enova, faglag, NIBIO, NFK	4	5	X	X
5	Utvikle muligheter som finnes innen urbant og bynært landbruk	FM	NFK, kommuner, faglagene m.fl.	4	5	X	X
6	Bidra til økt kunnskap om bruken av tre. Tilføre kompetanse til byggherrer inkl. kommuner, slik at disse kan ha bygging i tre som et naturlig alternativ.	FM	NFK, IN	4	5	X	X
7	Formalisere krav om at massivtre skal vurderes som bygningsmateriale ved bygging av fylkeskommunale bygg	NFK	FM	2, 4	5	X	
8	Påvirke til at ny flyplass i Bodø blir vurdert bygd med mest mulig bruk av tre og massivtre	NFK	FM, Bodø kommune, Avinor	5	1	X	X
9	Bygge kompetanse hos kjøpere om IPT-tilbudet på gårdene og å bevisstgjøre markedet	FM	NAV, kommunene	2	2, 3	X	X
10	Mobilisere til etablering av flere gårder med IPT-tjenester	NB	NBS, foretakene	2	2, 3	X	X
1	Mobilisere til etablering av dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens på flere IPT-gårder	NB	Nordland IPT, foretakene, NBS	2	2, 3		X

12	Utvikle prosjekt for språkopplæring og arbeidstrening for flyktninger. Bygge videre på erfaringer fra tidligere prosjekt.	NFK	Kommuner	1	1	X	X
13	Samle kunnskap og relevante aktører for å kartlegge behov for pleie av kulturlandskapet og muligheter for etablering av leiebeite	NFK	FM, landbruksrådgivning, kommuner	3	3	X	X

<i>Landbruk og arealforvaltning</i>							
NR	Tiltak	Ansvar	Samarbeidspartnere	Mål	Strategi	2019	2020-2022
1	Sette et mål om maksimal omdisponering på 200 daa dyrkbar jord og 200 daa dyrka jord pr år i arealpolitiske retningslinjer. Dette for å møte Stortingets nasjonale jordvernstrategi og Strategisk plan for jordvern i Nordland.	NFK	Kommunene, FM	3	5	X	
2	Kommunene skal synliggjøre viktige landbruksområder i kommuneplanens arealdel. Dette skal innarbeides i arealpolitiske retningslinjer ved rullering.	NFK	FM, kommunene	3		X	
3	Kommunenes behov for å omdisponere jordbruksarealer til andre formål enn jordbruksdrift bør dokumenteres ved et arealregnskap. I tillegg bør kommunene i sine arealregnskap vurdere om jordbruksarealene kan erstattes, eller om det finnes avbøtende tiltak som kan igangsettes for å opprettholde driftsgrunnlaget til jordbruksforetakene.	Kommunene, FM	NFK	3		X	
4	Arbeide for å bedre kommunenes rapporter på landbruksområdet i KOSTRA	FM, kommunene		3	1	X	X

Mål:

1. Øke matproduksjonen minst i samsvar med nasjonale mål
2. Øke produktiviteten og verdiskapingen
3. Sikre arealressursene som verdi for samfunnet og for framtidige generasjoner
4. Bidra aktivt til det grønne skiftet

Strategier:

1. Kunnskapsbygging og læring på tvers
2. Utvikle merkevarer, flere bearbeidede produkter og kunnskapsbaserte tjenester og opplevelser
3. Utvikle nye produkter, tjenester og opplevelser
4. Skape markedsmuligheter for Nordlands landbruksprodukter
5. Utvikle bærekraftige løsninger gjennom sirkulær økonomi og ta i bruk ny teknologi